

Tilsynserklæring for Hørsholm Lille Skole, marts 2014

Bente Asmund Hansen, certificeret tilsynsførende, lærer.

Hørsholm Lille Skole, skolekode: 223007

Tilsynsbesøg på Hørsholm Lille Skole 10. december 2013, 25. februar 2014, 3. marts 2014.

Besøg i bh.kl., 1.kl., 2.kl., 3.kl., 4.kl., 5.kl., 6.kl., 7.kl., 8.kl., 9.kl. hhv. i fagene tema/kursus, dansk, engelsk, matematik, tysk, biologi, fysik/kemi, fællessamling

Baggrund

I skoleåret 2013/2014 er tilsynet udført jævnfør tilsynsplanen, som er at se på skolens hjemmeside, Hørsholm Lille Skoles vedtægter og friskolelovens bestemmelser. Tilsynet har indeholdt besøg på skolen, iagttagelse af undervisning og aktivitet i pauser, samtaler med elever, lærere, skoleleder og bestyrelse samt undersøgelse af undervisningsplaner, beskrivelser, materialer og evalueringer. Endvidere har jeg fulgt med i skolens dagligliv via fredagssedlen.

Som det anføres i friskoleloven, skal der "føres tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk". Desuden skal tilsynet vurdere, om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Endelig skal tilsynet se på, "om skolen efter sit formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene."

Dette er det formelle krav til tilsynet.

Derudover er det forældrekredsens ønske at tilsynet ser på, om de aktiviteter, som skolen tilbyder og tilrettelægger for at få skolens formål opfyldt, stemmer overens med den praksis, som fremtræder i hverdagen.

I dette skoleår har jeg i denne forbindelse jf. tilsynsplanen iagttaget skolens "særlige fokus på undervisningsdifferentiering" (fra skolens mål og værdigrundlag).

Pædagogisk og værdimæssigt grundlag

I fælles mål for folkeskolen (som skolen følger for de enkelte fag) er undervisningsdifferentiering beskrevet således:

"Undervisningsdifferentiering er et princip for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisning i en klasse eller en gruppe, hvor den enkelte elev tilgodeses, samtidig med, at man bevarer fællesskabets muligheder.

En undervisning, der bygger på undervisningsdifferentiering, tilrettelægges, så den både styrker og udvikler den enkelte elevs interesser, forudsætninger og behov, og så den indeholder fællesoplevelser og erfaringsgivende situationer, der forbereder eleverne til at samarbejde om at løse opgaver."

Undervisning har en lærer som hovedaktør, mens læring har den modtagende – eleven – som hovedaktør. Når der tales om læring, tænkes der således på elevens evne til at være aktiv, at deltage og at få udbytte af undervisningen, altså læreprocessen hos eleven, mens der med undervisning især tænkes på lærerens andel i den samlede aktivitet på skolen.

Undervisningen er afgørende for elevernes læring, og dermed er læreren også en vigtig aktør, der på baggrund af sin didaktiske viden, udvælger, strukturerer og formidler faglig viden, der medvirker til den enkelte elevs læreproces.

På Hørsholms Lille Skoles hjemmeside står der endvidere om undervisningsdifferentiering:

"De små klassestørrelser giver vores lærere en reel mulighed for at differentiere undervisningen, og der er rum til at alle klassens elever bliver hørt og set."

Dette går hånd i hånd med den systematiske opmærksomhed på inklusionsarbejdet, som i sit helt konkrete og klare arbejdsoplæg (som findes på Hørsholm Lille Skoles personaleintra) beskrives som et for lærerne brugbart redskab til at sikre, at skolen imødekommer elevers almindelige og særlige behov. Endvidere bygger arbejdet på en solid grundlæggende etik, som er funderet i skolens værdigrundlag, se nedenstående eksempel fra værdigrundlaget:

"Socialiserende mål

Gennem en skoledag der er præget af nysgerrighed, optimisme, energi, ærlighed og humor ønsker vi at hjælpe børnene med at blive til livsduelige mennesker.

Vi ønsker at styrke børnenes integritet ved at læringen og trivslen på skolen fokuseres på at give børnene mod, ansvarlighed, selvværd, empati og tolerance.

MÅL OG FOKUSOMRÅDER:

I skolen prioriterer vi at give børnene forståelse for og færdigheder til at indgå i forpligtende fællesskaber ved at fokusere på:

Samarbejde

Trivsel

Refleksion

Dialog

Medinddragelse

Rummelighed

Respekt

Imødekommenhed

Kreativitet"

I de eksempler på individuelle halvårsplaner for undervisningen og beskrevne konkrete tiltag for klassers trivsel, jeg har set, er der også en tydelig forbindelse til denne del af værdigrundlaget.

Observationer under besøg

Under hvert af mine besøg har jeg i lighed med sidste års iagttagelser først og fremmest set en kompetent klasseledelse, en anerkendende relation mellem skolens daglige aktører (elever, lærere, ledelse, forældre), hvilket netop er grundlaget* for en vellykket undervisning og dermed læring.

Jeg så et afbalanceret forhold mellem undervisningsaktiviteter, som udfordrede elevernes evne til indre styring, og undervisningsaktiviteter, som, ved deres tydelige struktur, organisering og kompetente klasserums- og undervisningsledelse, befordrede elevernes evne til at udføre tilrettelagte arbejdsopgaver. Netop dette afbalancerede forhold kan være med til at muliggøre udfoldelsen af kreative processer samt skabe mental ro til læreprocesser indenfor konventionelle faglige emner.

Skolens særlige fokus på undervisningsdifferentiering ligger først og fremmest i dens traditionsbårne undervisningskultur, hvor der hvert år udover den almindelige undervisning tilbydes en fast bred vifte af særlige undervisningsaktiviteter, herunder temaforløb, teater- og musicalforløb, udlandsrejse, lejrskoler, skolebyprojekt, forældreskole, eksterne undervisere, besøg fra udlandet, grøn skole-projekt, koncerter, interaktion med lokalmiljøet. Dermed skabes rum for elevers gensidige inspiration, forskellige læringsstrategier og mulighed for at deltage i flere læringsfællesskaber og *at blive hørt og set*; anerkendt for det, vedkommende bidrager med i den givne kontekst. Det har været kendetegnende for mine besøg, at der hver gang har været gang i flere af ovennævnte forløb, og at eleverne har arbejdet rutineret og med glæde.

Efter et par år, hvor drøftelser om undervisningens funktionalitet har fyldt meget, er der nu blandt personalet et udtalt ønske om at øge bevidstheden om elevernes læring gennem pædagogiske drøftelser.

Med hensyn til evalueringsarbejdet er der sket en positiv udvikling fra sidste år; der er større interesse for at anvende forskellige evalueringsredskaber og anvende evalueringen til at udvikle egen undervisningspraksis.

Generelt oplevede jeg elever, som var motiverede for arbejdet i skolen og for at være medskabere af den gode kultur. En elev fortalte spontant, at hendes klasse havde haft det rigtig svært, men, som hun sagde: "vores lærer hjælper os med at få talt sammen", og derfor var det blevet lettere at komme ud af konflikter.

Set i et dannelsesmæssigt perspektiv er dette et godt og vigtigt skridt på vej mod livsduelighed.

Det fremgår således at Hørsholm Lille Skole lever op til mål beskrevet i ovennævnte eksempler fra skolens værdigrundlag.

Vurdering

Samlet set er det min vurdering, at elevernes standpunkter i dansk, matematik og engelsk er særdeles tilfredsstillende, og at skolen arbejder systematisk og struktureret med opbygning af elevernes grundlæggende kundskaber og færdigheder i fagene. Skolens undervisningskultur og traditioner rummer et bredt udvalg af differentieringsmuligheder, som imødekommer skolens elevers forskellige undervisningsbehov.

Skolens samlede undervisningstilbud må derfor ud fra en helhedsvurdering siges at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er ligeledes min vurdering, at skolen efter sit formål og i sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Undervisningen foregår på dansk.

Bente Asmund Hansen

Undervisningsministeriets Fælles mål for folkeskolen <http://www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Faelles-Maal>

*Nordenbo, S.E., Holm, A., Elstad, E., Scheerens, J., Søgaard Larsen, M., Uljens, M., Fibæk Laursen, P., & Hauge, T.E. (2010) Input, Process, and Learning in primary and lower secondary schools. A systematic review carried out for The Nordic Indicator Workgroup (DNI). In: The Evidence Base. Copenhagen: Danish Clearinghouse for Educational Research, DPU, Aarhus University. En kortere udgave kan hentes på www.dpu.dk/clearinghouse.